

چگونه

یک مقاله علمے بخوانیم و بنویسیم

(ویرایش دوم)

مصطفیٰ حاجبی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۸۶-۱۷-۴
شماره	: ۵۰۹۱۱۰۰
کتابشناسی	
ملی	
عنوان نام	: چگونه یک مقاله علمی بخوانیم و بنویسیم /
پدیدآور	: مولف مصطفی حاجبی.
مشخصات نشر	: بندرعباس: نشر رسول، ۱۳۹۶.
مشخصات	: ۹۲ ص.
ظاهری و	
یادداشت	: فارسی-انگلیسی.
یادداشت	: چاپ دوم.
موضوع	: مقاله نویسی
موضوع	: Essays -- Authorship
موضوع	: نگارش علمی و فنی - علوم تکنولوژی
موضوع	: Technical writing - Science and technology
رده بندی	: ۴/۸۰۸
دیویی	
رده بندی	: ح ۲ چ ۱۳۹۶/۸۰۰/۴۵۰ PN و
کنگره	
سرشناسه	: حاجبی، مصطفی، ۱۳۶۷ - Hajebi, Mustapha
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا

نام کتاب: چگونه یک مقاله علمی بخوانیم و بنویسیم (ویرایش دوم)

مؤلف: مصطفی حاجبی

طراح: سمیه جلالی

ناشر: نشر رسول

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: دوم / زمستان ۱۳۹۶

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۸۶-۱۷-۴

این مجموعه با لوگوی مرجع زبان ایرانیا ن
به صورت نشر برخط و حامل به ثبت رسیده است
کپی برداری از آن خلاف قانون، شرع و اخلاق است و شامل پیگرد خواهد شد

Isbn: 978-600-8886-17-4

E-mail: rasoolpublish@yahoo.com

I would like to grab this opportunity to put across my deepest appreciation to the many people whose help has been essential in bringing this book, especially Dr. Yazdan Mansourian, Kharazmi university of Karaj and Hamid Allami, Yazd University.

Special thanks should be devoted to Dr. Reza PishQadam, Ferdowsi university of Mashhad for his extremely meticulous readings of the earlier versions of this book. He was always ready to help me with his thorough feedback whenever I had any queries. I benefited greatly from his expertise in English language teaching, particularly in doing research.

Last but by no means least, I should thank my parents for their love and support during my life and especially my education. They never leave me alone in even a single moment of my life.

فهرست

پیشگفتار.....	۶
فصل اول: مقاله های علمی و انواع آن	۷
فصل دوم: انگیزه های انتشار مقاله های علمی.....	۱۱
فصل سوم: ساختار مقاله های علمی.....	۱۳
فصل چهارم: چگونگی کسب عادت به نوشتن.....	۴۸
فصل پنجم: تکنیک نگارش آزاد.....	۵۰
فصل ششم: ویژگی های یک مقاله علمی قابل قبول.....	۵۲
فصل هفتم: روش های بیان اصالت یک پژوهش در مقاله.....	۵۴
فصل هشتم: اصول چکیده نویسی علمی و انواع چکیده.....	۵۸
فصل نهم: معیارهای انتخاب مجله برای انتشار.....	۶۱
فصل دهم: اصول مکاتبه با مجله های علمی.....	۶۳
فصل یازدهم: چگونگی پاسخگویی به نظرات داوران.....	۶۴
فصل دوازدهم: چگونه یک پروپوزال بنویسیم.....	۶۶
سخن پایانی.....	۸۹
اختصارات.....	۹۰
منابع فارسی و لاتین.....	۹۱

پیشگفتار

یکی از نیازهای مهم اعضا هیئت علمی و دانشجویان دوره‌های تحصیلات تکمیلی نگارش و انتشار مقاله‌های علمی است. برای دستیابی به این امر داشتن دانش تخصصی نسبت به موضوع مورد مطالعه و تسلط بر مبانی نگارش مستلزم آگاهی از قواعدی است که از طریق اصول مقاله نویسی و تمرین نگارش حاصل می شود. این کتاب با هدف ارتقا مهارت‌های نگارش مقاله برای اعضای هیئت علمی دانشگاه ها و دانشجویان تحصیلات تکمیلی طراحی شده است.

این کتاب داری دوازده بخش است.

فصل نخست به انگیزه های انتشار برای مقاله های علمی می پردازد.

فصل دوم انواع مقاله های علمی را مورد بررسی قرار می دهد

سپس فصل سوم ساختار مقاله های علمی را بیان می کند.

در فصل چهارم شیوه‌های چگونگی کسب عادت به نوشتن مطرح می شود.

در فصل پنجم تکنیک نگارش آزاد مورد بحث قرار می گیرد.

فصل ششم ویژگی‌های یک مقاله علمی قابل قبول را ذکر می کند.

فصل هفتم روش‌های بیان اصالت یک پژوهش در مقاله را ارائه می دهد.

فصل هشتم اصول چکیده نویسی علمی و انواع چکیده را بیان می کند.

در فصل نهم معیارهای انتخاب مجله برای انتشار مورد بحث قرار می گیرد.

فصل دهم اصول مکاتبه با مجله های علمی را مطرح می کند.

فصل یازدهم چگونگی پاسخگویی به نظرات داوران را بیان می کند.

و فصل دوازدهم به ما کمک می کند تا چگونه یک پروپوزال بنویسیم.

فصل اول

مقاله‌های علمی و انواع آن

مقاله علمی مقاله است که در یک مجله علمی کشوری یا بین‌المللی چاپ شود و دارای انگیزه‌های گوناگون و رویکردهای مختلف باشد. برخی از مجلات علمی از اعتبار بیشتری برخوردارند و دارای نمایه (ISI (Institute for Scientific Information که مخفف موسسه اطلاعاتی علمی آمریکا است و مقالاتی که در این مجلات چاپ می‌شوند امتیاز بالایی دارند. برای دسترسی به مقالات با امتیاز بالا میتوان به سایتهای زیر مراجعه کرد.

 www.thompsonreuters.com

 www.sciencedirect.com.

 www.isc.gov.ir

مقالات علمی نه تنها با انگیزه‌های گوناگون بلکه با رویکردهای متفاوت و شیوه‌های مختلف منتشر می‌شوند. در این کتاب به پنج نوع اصلی مقاله‌ها اشاره می‌شود.

✍...مقاله‌های مروری (Review Papers)

مقاله‌های مروری به بررسی یک حوزه ی پژوهشی می پردازند و روند مطالعات و پیشرفت های آن حوزه را ترسیم می کنند. معمولاً دو گروه از پژوهشگران به نگارش مقاله های مروری اقدام می کنند. گروه اول پیشکسوتان و محققان صاحب نام در یک حوزه پژوهشی هستند که اغلب به دعوت مجله ها مقاله های مروری می نویسند و بدین ترتیب خطوط اصلی تحقیق در حوزه مورد مطالعه را به تصویر می کشند. گروه دوم پژوهشگرهایی هستند که به تازگی وارد این حوزه موضوعی شده و درحین انجام مراحل مقدماتی یک طرح بلند مدت قرار دارند و برای بررسی جوانب کار خود، اقدام به نگارش مقاله های مروری می کنند.

مقاله های مروری اگر با رویکرد تحلیلی و انتقادی نوشته شوند از ارزش بالایی برخوردارند و بسیار مورد توجه پژوهشگران قرار می گیرند.

✍...مقاله های پژوهشی (Research Papers)

مقاله های پژوهشی گزارش پیشرفت یا گزارش نهایی پروژه های تحقیقاتی را دربرمی گیرند. این آثار یافته های علمی حاصل از پروژه های تحقیقاتی را منتشر کرده و در مجله های علمی- پژوهشی چاپ می شوند. این مقاله ها الزاماً نباید در پایان تحقیق نوشته شوند و می توان در طول یک پروژه، مقاله های متعددی از پیشرفت آن را به رشته تحریر درآورد.

✍... مقاله های گردآوری (Collected Works)

مقاله های گردآوری از این جهت که به منابع متعد اشاره می کنند به مقاله های مروری شبیه هستند اما با آنها تفاوت دارند. مقاله های مروری تصویری از یک حوزه پژوهشی را ترسیم نموده و زمینه های موجود را برای تحقیقات بیشتر معرفی می کنند. در حالی که مقاله های گردآوری الزاماً و همواره در جهت تأمین چنین هدفی تدوین نمی شوند. این مقاله ها بر یک موضوع مشخص تمرکز داشته و آراء مختلف را در آن مورد از نظر تاریخی مورد ارزیابی قرار می دهند.

✍ ... مقاله‌های نقد و بررسی (Book Reviews)

نقد آثار منتشر شده در یک رشته نشانه‌ای از پویایی آن رشته محسوب می‌شود و خبر از وجود تعامل سازنده میان محققان آن می‌دهد. خوشبختانه تقریباً همه مجله‌های علمی به ویژه مجله‌های انگلیسی زبان بخش ویژه‌ای به انتشار نقد آثار اختصاص می‌دهند. حتی فراتر از این مجله‌هایی وجود دارند که اختصاصاً به انتشار مقالات نقد و بررسی می‌پردازند. نقد مقالات در درازمدت به بهبود کیفیت کارهای علمی در جامعه علمی منجر می‌شود.

✍ ... مقاله‌های گزارش پیشرفت (Progress Reports)

یکی از انواع مقاله‌های علمی که از جهات مختلف مورد توجه پژوهشگران است گزارش‌های پیشرفت کار است. انگیزه‌های مختلفی برای انتشار این نوع مقاله‌ها وجود دارد که عبارتند از:

- بیان آنچه تاکنون در یک پروژه آموخته‌اید
- تشریح داستان توسعه یک پروژه از ابتدا تا کنون
- تبیین آنچه از مرور نوشتارها آموخته‌اید
- توصیف حاصل از برداشت شما از پیشرفت پروژه
- گزارش نتایج اولیه‌ای که کسب کرده‌اید حتی نتایجی کاملاً اولیه و ابتدایی از مراحل مقدماتی یک پروژه
- تبیین تجربه‌هایی که برای دیگران نیز مفید است

 تمرین: چنانچه در حال حاضر در انجام یا تدوین یک پروژه تحقیقاتی مشارکت دارید آیا می توانید چند مورد گزارش پیشرفت کار برای آن توصیه کنید؟

 تمرین: آیا تاکنون با توجه به مباحث مطرح شده می توانید در مورد موضوع مورد علاقه خود یک مقاله مروری تدوین کنید اگر پاسخ مثبت است چه ویژگی هایی برای آن در نظر می گیرید و اگر پاسخ منفی است به نظر شما چه مانع یا موانعی بر سر راه شما وجود دارد؟

فصل دوم

انگیزه ها، انتشار مقاله ها، علمی

افراد به دلایل مختلف اقدام به انتشار مقالات علمی می کنند. اما معمولاً از نظر علمی مهمترین این دلایل عبارتند از:

♦ **نوشتن به قصد آموختن (Writing to Learn):** با نگارش درباره یک موضوع، اولین کسی که از آن نوشته بهره مند می شود خود نویسنده است و می تواند به شناخت عمیق تری نسبت به موضوع دست یابد.

♦ **نوشتن به قصد بررسی موضوع تحقیق (Writing to Review an Area):** هر پژوهشی با تحقیقات گذشته خود حداقل در یک یا چند حوزه پژوهشی ارتباط دارد و با بررسی موضوع تحقیق میتوان پیشینه پژوهش را بررسی و اطلاعات کامل تری را نسبت به موضوع کسب کرد.

♦ **نوشتن به قصد مستندسازی (Writing to Document):** با نوشتن درباره یک موضوع درواقع ما زمینه را برای مستندسازی پژوهشگران فراهم میکنیم.

♦ **نوشتن به قصد نوشتن (Writing to Write):** گاهی نوشتن می تواند به عنوان یک انگیزه علمی برای افراد مطرح باشد و انگیزه پژوهشگر این باشد که دیگران را نیز در اندیشه ها و آرا خویش شریک کند.

📖 **تمرین:** به نظر شما کدام یک از انگیزه های فوق میتواند در موفقیت یک نویسنده موثرتر باشد.
لطفا دلایل خودتان را در این صفحه ذکر کنید.

فصل سوم

ساختار مقاله‌های علمی

۲۰ جزء معمول در مقاله‌های علمی
(با تأکید بر علوم انسانی و علوم اجتماعی)

ردیف	مؤلفه	Element	ملاحظات / کارکرد
۱	عنوان	Title	معمولاً منعکس کننده مندرجات مقاله و حاوی کلیدواژه‌ها
۲	پدید آور	Author/Authors	نام، نشانی، درجه تحصیلی، محل کار و سمت نویسنده/ نویسندگان
۳	چکیده	Abstract	حاوی مهم‌ترین اجزاء متن اصلی که به اختصار بیان شده اند.
۴	کلید واژه‌ها	Keywords	جهت افزایش دسترس پذیری مقاله در هنگام جستجو

زمینه سازی برای آغاز بحث اصلی و معرفی مقدماتی پژوهش	Introduction	مقدمه	۵
اشاره به مشکلی که زمینه ساز اجرای پژوهش شده است.	Problem Statement	بیان مسئله	۶
تبیین هدفی که مقاله دنبال می کند یا پژوهش دنبال کرده است.	Aims and Objectives	تبیین هدف	۷
پرسش/ پرسش های پژوهش و گاهی همراه با فرضیه/ فرضیه ها	Research Questions	پرسش های پژوهش	۸
مرور نوشتارها و تشریح مبانی نظری مرتبط با موضوع	Literature Review	پیشینه پژوهش	۹
ویژگی های پژوهش و آنچه آن را از موارد مشابه مجزا می کند.	Research Site	معرفی پروژه	۱۰
روش تحقیق به کار گرفته شده در پژوهش و دلایل انتخاب آن	Methodology	روش شناسی	۱۱
معرفی ابزار گردآوری و روش تحلیل داده ها	Research Tools	ابزار پژوهش	۱۲
معرفی جامعه مورد مطالعه و ویژگی های آن	Research Population	جامعه ی پژوهش	۱۳
آنچه پژوهشگر را محدود کرده و یا او در پژوهش اعمال نموده	Limits& Limitations	محدوده و محدودیت ها	۱۴
نتایج توصیفی و تحلیلی پژوهش	Results/Findings	یافته ها	۱۵
تحلیل نهایی پژوهشگر از کار خود و تفسیر او از نتایج	Discussion/ Conclusion	بحث و نتیجه	۱۶

پیشنهادهایی برای مسئله اولیه و برای پژوهش بعدی	Further Research	پیشنهادها	۱۷
ذکر نام کسانی که در انجام پژوهش به نحوی نقش داشته‌اند.	Acknowledgement	تقدیر و تشکر	۱۸
ذکر منابع مورد استفاده بر اساس یکی از شیوه‌نامه‌های استاندارد	References/ Bibliography	منابع	۱۹
آنچه که برای خواننده به عنوان اطلاعات تکمیلی مفید است.	Appendixes	پیوست‌ها	۲۰

در این فصل درباره هر یک از مؤلفه‌های اصلی مقالات توضیحات بیشتری ارائه می‌شود و تعدادی از مولفه‌های این ۲۰ جزء با یکدیگر ادغام می‌شوند و ۱۶ مولفه اصلی بدست می‌آید.

۱۰. عنوان (معمولاً منعکس کننده‌ی مندرجات مقاله و حاوی کلید واژه‌ها)

نخستین بخش یک مقاله است که مورد توجه خوانندگان است و معمولاً نیز نخستین قضاوت خواننده درباره محتوای مقاله از مطالعه آن حاصل می شود.

عنوان مقاله باید روشن، گویا و تا حد ممکن مختصر باشد. از آنجا که افراد معمولاً بر اساس عنوان مقاله به جستجو در بانک های اطلاعاتی مقالات می پردازند.

بنابراین توصیه می شود از به کار بردن کلمه هایی که به عنوان کلید واژه انتخاب نمی شوند پرهیز کنید زیرا فقط به طولانی شدن عنوان منجر شده و نقشی در بازیابی بهتر مقاله ایفا نخواهند کرد. علاوه بر این، در عنوان مقاله علمی نباید هیچ ابهامی وجود داشته باشد. بنابراین از به کار بردن کلمه های ابهام آمیز نیز باید پرهیز نمود.

در نوشتن عنوان باید به ساختار دستوری و محتوایی آن نیز توجه ویژه داشت.

در هنگام تدوین یک مقاله علمی نویسنده باید به سؤال های ذیل پاسخ دهد:

- آیا عنوان مقاله، دقیق، موجز و عاری از ابهام است؟

- آیا موضوع اصلی مقاله که محور اصلی بحث آن را تشکیل می دهد، در عنوان منعکس شده است؟

- آیا خاص ترین کلید واژه هایی که امکان بازیابی بهینه مقاله را در آینده فراهم می آورد، در عنوان آمده است؟

- آیا وجود واژه های مترادف و کلمه های غیر ضروری، منجر به طولانی شدن عنوان نشده است؟

- آیا عنوان به اندازه ی کافی جذاب و به خاطر ماندنی است که خواننده را به مطالعه مقاله ترغیب کند؟

فصل چهارم

چگونگی کسب عادت به نوشتن

منظور از عادت به نوشتن رسیدن به مرحله‌ای است که یک فرد با تمایل درونی و با رغبت، به نوشتن بپردازد و این کار را به طور مستمر انجام دهد بی آنکه از انجام آن دچار ملال و خستگی زود هنگام شود. افرادی که عادت به نوشتن دارند امرنگارش را به عنوان یکی از امور روزمره خود در ذهنشان تثبیت کرده اند و از این کار لذت می برند. برای کسب این عادت شاید بتوان گام های ذیل را مفید دانست:

✎ ... نگارش درباره آنچه می خوانید و پیوند آن با آنچه که انجام می دهید

اگر روزانه درباره آنچه مطالعه می کنیم حداقل چند سطر بنویسیم و یافته های جدید را با دانسته های قبلی خود پیوند دهیم به تدریج توان نگارش ما افزایش خواهد یافت و عادت به نوشتن در ما شکل خواهد گرفت. کسب این عادت خود زمینه ساز اصلی رغبت بیشتر به نگارش مقاله علمی خواهد بود.

... اولویت بندی نگارش

موضوعات بی شماری برای نوشتن وجود دارند اما برای هر فرد موضوعاتی مطرح است که از اهمیت ویژه ای برخوردارند. پیشنهاد می شود با اولویت بندی موضوعات مورد علاقه و مهم نوشتن را به طور مستمر انجام دهیم.

... اختصاص زمانی خاصی به نوشتن

موفقیت در نگارش علمی مستلزم برنامه ریزی برای آن و اختصاص زمان خاصی به نوشتن است. نوشتن فرآیندی است مستمر و زمان بر و لازم است جای خاصی برای آن در برنامه روزانه خود اختصاص دهیم در غیر این صورت به صورتی مقطعی به نوشتن خواهیم پرداخت و عدم استمرار در این امر از احتمال موفقیت ما می کاهد.

... نوشتن همزمان با خواندن

اگر مطالعه فعالانه صورت پذیرد و در حین خواندن منابع گوناگون ، به نوشتن درباره آنچه می خوانیم بپردازیم بهترین تمرین را برای کسب عادت به نوشتن انجام داده ایم. در این صورت کافی است که مطالب خوانده شده را بازنویسی کنیم.

...عدم همزمانی نگارش و ویرایش

هرگز نگارش و ویرایش را همزمان انجام ندهیم چرا که این دو امر فرآیندهای جداگانه ای هستند و تحقق هر دو در یک زمان بسیار دشوار خواهد بود. حتی نویسندگان حرفه ای نیز از ویرایش متنی که می نویسند بی نیاز نیستند و آنان نیز نوشته های خود را بارها ویرایش می کنند.

 تمرین: با توجه به مباحث مطرح شده به نظر شما ، آیا باید قبل از نوشتن به تمام جزئیات موضوع مورد بررسی توجه کرد یا فقط وجود طرحی اولیه و کلی برای شروع کافی است. لطفا دلایل خود را توضیح دهید.

فصل پنجم

تکنیک نگارش آزاد

کسب مهارت های نگارشی فقط از طریق تمرین عملی و ممارست در این امر ممکن است. یکی از تکنیک هایی که به کسب مهارت های نگارشی کمک می کند تکنیک نگارش آزاد است. منظور از نگارش آزاد نوشتن در مورد یک موضوع بدون توجه به قواعد گرامری و املائی و فقط به منظور انتقال اندیشه ها از ذهن نویسنده بر کاغذ به عنوان مقدمه ای بر نگارش اصلی است. در این مرحله نویسنده نباید نگران خطاهای احتمالی در گرامر و املاء باشد و ذهن خویش را آزاد بگذارد تا بدون درگیر شدن با قواعد نگارشی فقط به انتقال اندیشه بر روی کاغذ بپردازد. بدیهی است آنچه از طریق نگارش آزاد حاصل می شود فقط در حد یک پیش نویس است و نیاز به ویرایش دارد. قواعد این روش عبارت است از: به عنوان مقدمه ای بر نوشته اصلی، روشی برای غریب موضوع، استفاده از فرصت های کوتاه نوشتن، ایجاد عادت به نوشتن، کسب مهارت در نوشتن، پرهیز از ویرایش زود هنگام، افزایش اعتماد به نفس و تعیین موانع و یافتن راهکارها.

حقیقت این است که بعد از مدتی نوشتن حاضر نیستید دست از نوشتن بردارید و وقتی به خود می آید چندین ده دقیقه زمان گذشته است و شما هم چنان در حال نوشتن هستید. در واقع شما با این روش ارتباط بین ذهن خود و کاغذ را روان و آسان می کنید. با این روش شما به کشف محتویات ذهنی خود درباره موضوع مورد نوشتن می پردازید. این روش به قدری شگفت انگیز است که همانند

فصل ششم

ویژگی‌ها یک مقاله علمی قابل قبول

اکنون که ساختار مقاله های علمی و شیوه های کسب عادت به نوشتن مطرح گردید لازم است به ویژگی های مقاله های علمی قابل چاپ و از آن مهم تر مقاله های قابل استناد بپردازیم. تأکید بر قابل استناد بودن مقالات به دلیل اهمیت و جایگاه استناد به آثار پژوهشگران در ارزیابی تأثیر گذار بودن آنان در یک حوزه پژوهشی است. به بیان دیگر هر گاه بخواهیم میزان اثرگذاری نویسنده ای را در یک موضوع نشان دهیم آنچه بیش از تعداد مقاله های او اهمیت دارد تعداد استندهایی است که به آثارش داده شده است. به طور خلاصه می توان ویژگی های یک مقاله علمی قابل قبول در مجله های بین المللی را در هشت جنبه در نظر گرفت. این ویژگی ها عبارتند از:

۱. برخورداری از ساختار علمی
۲. انسجام
۳. یکدستی و وضوح لازم
۴. برخورداری از پیچیدگی کافی
۵. اصالت، برخورداری از تفکر انتقادی
۶. مشارکت در دانش
۷. ابتکار و بیان ایده های نو
۸. کاربرد پذیری و ارائه نتایج قابل ادامه

فصل هفتم

روش هاگ بیان اصالت یک پژوهش در مقاله

بدیهی است که همواره در ارزیابی و امتیازدهی به طرح های پژوهشی اصالت موضوع یکی از امتیازهای آن محسوب می شود. نکته قابل توجه در این زمینه چگونگی بیان این اصالت و دفاع از آن در مقاله است. در اینجا به چند مورد اشاره می شود که ذکر آنها در مقاله شما می تواند در این زمینه مفید باشد. خوشبختانه وجود حتی یکی از موارد ذیل برای اثبات اصالت یک طرح پژوهشی کافی است.

✎ ... اجرای تحقیقی که قبلاً انجام نشده است.

بدیهی است هر تحقیقی که برای نخستین بار انجام شود به گسترش مرزهای دانش کمک می کند و می تواند زمینه ساز پژوهش های آتی باشد و به همین دلیل اصیل محسوب می شود.

✎ ... بیان یک ایده تازه به نحوی که قبلاً انجام نشده است.

مشارکت در دانش و اثبات اصالت یک پژوهش می تواند جنبه های مختلفی داشته باشد که یکی از آنها همین بیان ایده های نو است. حتی اگر این ایده ها در یک مقاله فقط در حد طرح موضوع و اشاره به اهمیت آن آورده شود باز هم دلیلی بر اصالت مقاله به شمار می آید.

سخن پایانی

با توجه به بحث هایی که در اینجا مطرح شد می توان نتیجه گرفت که موفقیت در انتشار مقالات علمی علاوه بر دانش تخصصی در هر رشته به عوامل ذیل نیز بستگی دارد:

۱. برخورداری از انگیزه کافی برای تدوین مقالات و پیگیری لازم در طی مراحل انتشار
 ۲. آشنایی با ساختارها و ویژگی های پذیرفته شده مقالات علمی در مجله های هر رشته
 ۳. تسلط کافی به قواعد دستوری زبان و آشنایی با قوانین زبان استاندارد علمی
 ۴. تدوین ساختار مقاله به شکلی که با استانداردهای موجود همخوانی لازم را داشته باشد.
- در پایان ذکر این نکته ضروری است که تمرین و جدیت در امر نگارش ، اصلی انکارناپذیر در کسب مهارت های لازم در این خصوص است.
- امید است به زودی شاهد انتشار مقالات شما در مجله های علمی باشیم .

اختصارات

پرکاربردترین اختصارات در نگارش مقالات علمی به شرح ذیل می باشد.

معنی	اختصار
مقایسه کنید	cf.
برای مثال	e.g.
و همکاران	et. al.
و غیره	etc.
همان منبع	ibid
به عبارت دیگر	i.e.
ذیل را مشاهده کنید	Infra
در همانجا	loc. cit.
توجه	N.B.
ذکر شده در همانجا	op. cit
ذکر شده در چندین جا	Passim
اطلاعات اضافی	P.S.
بالا را مشاهده کنید	Supra
در مقابل	viz

فهرست منابع فارسی و لاتین

- ابوالحسنی محسن (۱۳۸۱). چگونه یک مقاله علمی بنویسیم و آنرا به چاپ برسانیم. تهران: انستیتو پاستور ایران
- پریخ، مهری و فتاحی، رحمت ا.... (۱۳۸۴). راهنمای نگارش مرور نوشتارها و پیشینه پژوهش در حوزه های علوم انسانی و اجتماعی. تهران: نشر کتابدار
- حری، عباس (۱۳۸۵). آیین نگارش علمی. تهران: نهاد کتابخانه های عمومی کشور
- منصوریان، یزدان. (۱۳۸۸). آشنایی با مهارت های نگارش علمی. کرج: دانشگاه خوارزمی
- علامی، حمید (۱۳۹۱). چگونه یک مقاله علمی بخوانیم. اصفهان: پیام علوی

Cargill, Margaret & O' Connor, Patrick (2009). *Writing Scientific Research Articles: Strategy and Steps*. West Sussex: Willy-Blackwell

Hartly, James (2008). *Academic Writing and Publishing: A practical handbook*. NY: Rutledge

Karles, J. B. and Szymanski, R. (1990). *The Writer's Handbook: A Guide to the Essentials of Good Writing*. Lincolnwood, Illinois, National Textbook Company.

Korner, Ann M. (2008). *Guide to Publishing Scientific Paper*. NY: Rutledge

Swales, John, M. & Feak, Christine, B. (2011). *Academic Writing for Graduate Students: Essential Tasks and Skills*. Michigan: Michigan University Press

The Writer's Handbook (2007). *Writing Center of the University of Wisconsin at Madison at* <http://www.wisc.edu/writing/Handbook/index.html>

Thyer, Bruce (2008). *Preparing Research Articles*. Oxford: OUP

Wallwork, Adrian (2011). *English for Writing Research Papers*. NY: Springer

Weissberg, Robert & Buker, Suzanne (1990). *Writing up Research: Experimental Research Report Writing for Students of English*. NJ: Prentice Hall, Inc.